

Rektor ja prorektor evttohasat áigodagas 01.08.23- 31.07.27

Liv Inger Somby ja Samuel Valkeapää

Sámi allaskuvla lea okta dain deháleamos ásašusain olles Sámis. Moai letne searvan kandidáhtan rektorin ja prorektorin vai besse váikkuhit Sámi allaskuvlla oinnolašvuoda, beaggima, váikkuheami ja ahte lea beaktil gelbbolašvuodáloktemis ja sámi máhtuidbuvttadeamis.

Sámi allaskuvla galgá leat geasuheaddjin sihke bargiide ja studeanttaide. Moai letne giitevaččat buot daid bargguid ovddas, maid ovddeš ja dálá bargit leat bargan ovddidit Sámi allaskuvlla ja man buori dássái leat nagodan ovdánahttit sámi alitoahpu ja dutkama. Letne gárvásat iežame návccaiguin ja dáhtuin jođihisgoahtit ásašusa.

Moai áigo fárrolagaid bargiiguin ráhkadit vuđolaš guhkesáigge plána, mas bohtet ovdan doaimmat mo allaskuvla galgá sihke bisuhuvvot ja ovdánit sámi alit oahpahus- ja dutkanášahussan. Dán ferte dahkat vai nagoda oaidnit makkár lávkkiid ferte dađistaga váldit vai mihttomeriid olaha. Munno váldobargun lea nannet Sámi allaskuvlla ekonomii ja gelbbolašvuoda, ja čuovvut mearriduvvon strategiijaid 2022-2026.

Moai barge dan nammii ahte juohke ossodagas leat boahhte áiggis nana gelbbolašvuodát mángga suorggis. Bargiid mielváikkuheapmi lea dehálaš ásašusa ovdánahttimis ja bargiid loaktimis. Sámi allaskuvllas fertejit leat buot dásiin ángiris ja čeahpes bargit, geat buktet bohtosiid. Sámi allaskuvla lea eamiálbmot alitdási oahppoášahus ja moai oidne dehálažžan hukset vejolašvuodaid nannet eamiálbmogiid gaskasaš proseassaid ja ovttasbarggu sihke WINHEC ja WINU fierpmádagain. Vai eamiálbmogat besset loktet iežaset gelbbolašvuoda iežaset vuolggasajiin. Moai áigo ovttas ossodagaiguin plánet konkrehta doaibmabijuiguin mo loktet gelbbolašvuoda bargiid gaskkas. Gelbbolašvuoda lokten galgá maid speadjalastit allaskuvlla mihtu šaddat boahhteáiggis eamiálbmotunivertehtan, ja eaktun dán ollašuhttimis lea nannet ásašusa gelbbolašvuoda, stáhtusa, beaggima ja ekonomii ja.

Dássázii lea Norgga stáhta ruhtadan eanaš oasi Sámi allaskuvlla doaimmas ja moai háliidetne dán loktet davviriikalaš dássái. Dál lea áigi guorahallagoahtit vejolašvuodaid mo Suoma ja Ruota stáhtaid geatnegahtta váldit sin ovddasvástádusa ruhtadišgoahtit sámi alit oahppoášahusa. Mii sáhttit leat veahkkín davviriikkaid stáhtaide hukset sin internationála eamiálbmot politihka skuvlejumi ja dutkama duvdima bokte.

Sámi allaskuvlla nannemis, ferte vuoruhit ekonomii ja, ja geahččalit nu bures go vejolaš easttadit ahte bušeahtadilli ii gáržžo velá eanet. Sámi allaskuvlla ekonomii vuodđojuolggit leat studeanttaid oahppočuoggát, dutkanbohtosiid mearri ja olggobeale ruhtaduvvon dutkanproševttat.

Guhkesáigge bušeahtaplánemis lea mihttun ovddidit kvalitehta ja alladási stivrema mo riskkaid hálddaša. Dáinna vugiin olaha bohtosiid sihke siskkáldasat ja olgguldasat. Ja maiddáii nanne einnostahttivuoda ja luottehahttivuoda, mat leat vuodđun ovddideapmái.

Mii leat geasuheaddji studerenbáikin ja bargosadjin. Studeanttat geat álget min oahpuide, sii galget dovdat ahte sin vuoruheamit ja jagit Diehtosiiddas leat ávkkálaččat. Dát geatnegahtta, ahte ásašus čielga mihttuin addá studeanttaide välljenvejolašvuodaid vai boahttevuodas lea dat gelbbolašvuodta maid sámi servodat dárbaša. Ásašus maid galgá movttiidahttit nuoraid leat eambo duostil välljejumiiguin ja hospiteret eará ásašusain. Dat geat leat omd. välljen

lohkat eará eamiálbmot ášahusain, sin máhcahat lea, ahte fágalaččat leat olahan buriid bohtosiid ja vásáhusaid.

Sámi allaskuvla vuoruha buori bargobirrasa ja loaktima barggus. Bargit galget dovdat ahte sii leat dehálaš oassin bargobirrasis ja leat mielde hábmemin bargokultuvra ja olaheamen oktasaččat ášahusa váldomihttuid. Dat oasis mat eai doaimma bargobirrasis ja gulahallamis, de rabasvuodain, duostilvuodain ja rehálašvuodain ferte dáid čoavdigoahtit.

Bargobirrasis leat vuodđoárvvut dehálaččat, ahte bargi dovda iežas oadjebas dilis, - beassá leat váikkuheaddjin ja dovda ahte son fágačehppodagainis lea dehálaš Sámi allaskuvllas. Dát seamma árvvut gusket maiddái studeanttaide.

Servodaga rievdan hásttuha ášahusa ođasmahttit ja ođasmuvvat, dainna bohtosiin, ahte studeanttat ja bargit dovdet, ahte sis lea gelbbolašvuolta deavdit servodaga dárbbuid. Ođđa áigi geatnegahtta min ođasmahttit iežamet oahppofálaldagaid. Gáiddusoahpahus fálo eanet ja eanet, ja Sámi allaskuvla bargiid digitaliseren gelbbolašvuolta ferte loktejuvvot strategalaččat dárkilit smihtton fágain.

Sámi allaskuvla dárbbáša buriid verddiid. Lea sáhkan mo gulahallá ja ovttasbargá eará ášahusaiguin, organisašuvnnaiguin ja sámi servviiguin. Searvebarggut leat álohii leamašan geabbilat ja guovddážiis sámi servodagas. Servviin ja organisašuvnnain leahki árbevirolaš ja ealli čehppodagat leat erenoamáš dehálaččat váldit mielde Allaskuvlla oahppofálaldagaid ođasmahttimis. Dákkár ovttasbargguin de leat mielde servodaga huksemin beaktilin boahpteáiggis.

Mediabeaggin, oaiviliid lonohallan, fágalaš ákkastallamat ja almmolaš ságastallamat leat dehálaččat Sámi allaskuvlii, ja dán áigo moai nannet. Moai áigo siskkáldasat álgit, ja čohkket fágabargiid buriid ja konstruktiivvalaš ságastallamiidda. Dasto fertet mii viššaleabbo searvat almmolaš digaštallamiidda ja oaiviliidlonuhallamiidda. Sámi allaskuvlla doaimmaid, oahpuid ja dutkamiid birra fertet muitalit ja oahpásmahttit iežamet servodaga min ášahussii. Strategalaččat válljet gulahallanlávddiid gos nuorat leat beaivválaččat.

Mo gulahallá servodagain?

Mo váldá vuhtii servodaga dárbbuid ja gokčá váilivuodaid mat leat?

Dát gažaldagat buktet geatnegasvuodaid ja moai letne gergosat dinguin veahkkálagaid dáid vástidišgoahtit.

